

**ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΨΙΛΗΣ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΩΣ
ΕΝΩΣΗ ΤΗΣ ΨΙΛΗΣ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΡΠΙΑ΄ ΕΚΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΗ ΤΗΣ
ΠΛΗΡΟΥΣ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ΄ ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ
ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ
ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΜΟΥ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ (ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΟΥ) ΤΗΣ
ΑΚΥΡΩΤΙΚΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ
ΛΟΓΩΝ ΤΗΣ.**

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

Όπως αναφέρεται στο ιστορικό της ανακοπής, δυνάμει της αριθ. 1152/5-12-1997 εκθέσεως κατασχέσεως της επιμελήτριας κατασχέθηκε μόνον η ψιλή κυριότητα του ακινήτου της ανακόπτουσας, επειδή τότε η επικαρπώτρια τούτου μητέρα της ευρίσκονταν εν ζωή. Αυτή απεβίωσε μεταγενεστέρως (και συγκεκριμένως στις 7-1-2004) και κληρονομήθηκε αποκλειστικώς από την θυγατέρα της ανακόπτουσα, όπως αναφέρεται και στο ιστορικό της υπό κρίση ανακοπής, οπότε και ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΩΣ επήλθε κατά νόμο η απόσβεση της επικαρπίας αυτής, αφενός επειδή απεβίωσε ο επικαρπωτής¹ κι αφετέρου επειδή η επικαρπία ενώθηκε με την κυριότητα στο ίδιο πρόσωπο (την ανακόπτουσα), η οποία ήταν ψιλή κυρία του ακινήτου². Το γεγονός αυτό, (δηλαδή η αυτοδίκαιη δημιουργία πλήρους κυριότητας, κατά χρόνο μεταγενέστερο της κατασχέσεως της ψιλής κυριότητας της αντιδίκου επί του εν λόγω ακινήτου της), ήταν κεφαλαιώδους εν προκειμένω έννομης επιρροής επί της βασιμότητας και του εμπροθέσμου του κρινόμενου κύριου λόγου της ανακοπής, για τους ακόλουθους νόμιμους λόγους : Μετά τον θάνατο της επικαρπώτριας, μεταβάλλονταν δραματικά ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΩΣ το αντικείμενο της κατάσχεσης. **Πράγματι, αυτό δεν ήταν πλέον μόνον η ψιλή κυριότητα, αλλά η πλήρης κυριότητα**, δεδομένου ιδίως του ότι – όπως ήδη λέχθηκε – μετά τον θάνατο της επικαρπώτριας, η ψιλή κυριότητα της καθ' ης η κατάσχεση (ήδη ανακόπτουσας) γίνονταν αυτοδικαίως πλέον

¹ Με τον θάνατο του επικαρπωτή, η επικαρπία επιστρέφει (υποστρέφει) ipso iure στην ψιλή κυριότητα και ενώνεται με αυτήν σε πλήρη κυριότητα (άρθρο 1167 εδάφ. α΄ του ΑΚ) (βλ. Ρούσσο, στον ΑΚ Γεωργιάδη-Σταθόπουλου, κάτω από το άρθρο 1167 Νο 4 σελ. 134).

² Πρόκειται για την αποκαλούμενη λατινιστί «consolidatio» (άρθρο 1168 του ΑΚ).

πλήρης κυριότητα, αφού η επικαρπία δεν κληρονομείται³ και επομένως ΔΕΝ ΗΔΥΝΑΤΟ ΕΞ ΟΡΙΣΜΟΥ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΕΙ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΙΚΟΥ ΜΟΥ, ΩΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΡΠΩΤΡΙΑΣ. Με άλλα λόγια, η επικαρπία δεν μεταβιβάστηκε κληρονομικό δικαίωματι στην αντίδικο, ως κληρονόμου της μητέρας της και επικαρπώτριας, μετά τον θάνατο της τελευταίας, αλλά κατέστη αυτοδικαίως περιουσιακό στοιχείο της αντιδίκου, ως στοιχείο αναπόσπαστο με την ψιλή κυριότητά της επί του ακινήτου. Επομένως, η επικαρπία, μολονότι δεν εμφανίζονταν ως κατασχεθείσα στην κατασχετήρια έκθεση, ωστόσο συμπεριελήφθη αυτοδικαίως στην έκθεση αυτή και επομένως συννόμως εκπλειστηριάσθηκε, ακριβώς επειδή στην ως άνω περίπτωση, η κατάσχεση της ψιλής κυριότητας επεκτείνεται αυτοδικαίως και στην επικαρπία⁴. Δικαιούνταν επομένως η αντίδικος να ασκήσει ανακοπή κατά της κατασχετήριας έκθεσης, δυνάμει του άρθρου 954 § 4 ΚΠολΔικ⁵ και να ζητήσει

³ Άρθρο 1167 εδάφ. α' του ΑΚ. Βλ. σχετικώς Σπυριδάκη, Κληρονομικό δίκαιο, έκδ. 2002, § 10.3 σελ. 32. Ρούσσο, όπ. παρ. κάτω από το άρθρο 1167 Νο 6 σελ. 134.

Σημειώνεται ότι η επικαρπία μπορεί να συμφωνηθεί, στην συστατική πράξη της, ως (νομικό μέγεθος μεταβιβάσιμο, επομένως και) κληρονομητή (άρθρα 1166 εδάφ. α' και 1168 εδάφ. β' του ΑΚ) (Ρούσσο, όπ. παρ. κάτω κάτω από το άρθρο 1167 Νο 6 σελ. 134. Σπυριδάκης, ανωτ., § 213α, σελ. 49). Εάν το αντικείμενο της επικαρπίας είναι ακίνητο, τότε η συμφωνία αυτή απαιτείται αφενός να συνταχθεί συμβολαιογραφικώς (διαφορετικά είναι άκυρη, επειδή δεν τηρήθηκε ο κατά νόμο ΣΥΣΤΑΤΙΚΟΣ τύπος – ΑΚ 159 § 1) και να μεταγραφεί (ΑΚ 1192 αριθ. 1), διαφορετικά δεν επέρχεται η μετάθεση του εμπραγμάτου αυτού δικαιώματος στον καθολικό διάδοχο του επικαρπωτή (άρθρο 1198 ΑΚ) (Σπυριδάκης, ανωτ., § 213α, σελ. 49).

Εν προκειμένω, δεν υφίσταται στην ανακοπή ισχυρισμός της αντιδίκου ότι η επικαρπία της μητέρας της είχε συμφωνηθεί κληρονομητή και συνεπώς το δικαστήριό σας δεν δικαιούται αυτεπαγγέλτως να θεωρήσει πως η επικαρπία αυτή ήταν κληρονομητή, επειδή στην περίπτωση αυτή απόφασή σας θα είναι αναιρετέα, επειδή θα έχετε λάβει υπόψιν σας «πράγματα» (δηλαδή πραγματικούς ισχυρισμούς) μη προταθέντα (αναιρετικός λόγος εκ του άρθρου 559 αριθ. 8 εδάφ. α' ΚΠολΔικ).

⁴ Ad hoc Μπρίνις, Αναγκαστική εκτέλεσις, 2^η έκδοση, § 498α Βαθρακοκόλλης, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, (κατ' άρθρο ερμηνευτική-νομολογιακή ανάλυση), τ. ΣΤ, έκδ. 1997, κάτω από το άρθρο 992, § 23 σελ. 162-163.

⁵ Η παράγραφος 4 του άρθρου 954 ΚΠολΔικ, εφαρμόζεται και επί κατασχέσεως ακινήτων, (επομένως και εν προκειμένω), σύμφωνα με την ρητή διάταξη του άρθρου 993 § 2 εδάφ. α' του ίδιου Κώδικα.

από το δικαστήριο να διορθώσει – με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων⁶ - την έκθεση κατάσχεσης (με την οποία είχε κατασχεθεί η ψιλή κυριότητα), ως προς την περιγραφή του κατασχεθέντος, ούτως ώστε να εμφανισθεί στην διορθωμένη έκθεση αυτή ότι είχε κατασχεθεί η πλήρης κυριότητα του ακινήτου, προκειμένου ο πλειστηριασμός να διεξάγονταν επί τη βάσει της νέας (διορθωμένης εν μέρει) κατασχετήριας έκθεσης⁷. Εξάλλου, κατά την ρητή διάταξη του εδαφίου β' της ως άνω παραγράφου του άρθρου 954 ΚΠολΔικ, η ανακοπή αυτή πρέπει ν' ασκηθεί το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού, διαφορετικά είναι απαράδεκτη. Επομένως, εν προκειμένω, η **ατέλεια αυτή στην περιγραφή του κατασχεθέντος** έπρεπε να προταθεί μόνον από την αντίδικο και αποκλειστικώς με την ανωτέρω ανακοπή⁸ εντός της μνησθείσας προθεσμίας, η οποία παρήλθε άπρακτη, με αποτέλεσμα ο πλειστηριασμός και της επικαρπίας να έχει συντελεσθεί εγκύρως.

Επισημαίνεται δε ότι η εκ πρώτης όψεως πλημμέλεια αυτή, (δηλαδή η διενέργεια του πλειστηριασμού και της επικαρπίας, μολονότι αυτή δεν είχε κατασχεθεί), **δεν δύναται κατά το νόμο να προταθεί** ούτε με την ανακοπή (κατά του πλειστηριασμού) εκ του άρθρου 999 § 4 ΚΠολΔικ, γιατί η τελευταία αυτή ανακοπή έχει ως λόγο είτε ακυρότητες που εχώρησαν κατά την διεξαγωγή του πλειστηριασμού, (επειδή δεν τηρήθηκαν οι διατυπώσεις που αναφέρονται στις § § 1 και 3 εδάφια πρώτο, δεύτερο, τρίτο και πέμπτο του ως άνω άρθρου, προϋπόθεση που δεν συντρέχει στην υπό κρίση περίπτωση) είτε ακυρότητες της κατασχέσεως. Εάν δε θεωρηθεί ότι εν προκειμένω υφίσταται ακυρότητα της κατάσχεσης, (επειδή οδηγήθηκε σε αναγκαστικό πλειστηριασμό εμπράγματο δικαίωμα – η επικαρπία – μη κατασχεθέν), τότε η ανακοπή αυτή, ως

⁶ Άρθρα 682 επ. ΚΠολΔικ.

⁷ **Ad hoc** : Μπρίνιανς, όπ. παρ., § 498α Βαθρακοκοίλης, όπ. παρ., κάτω από το άρθρο 992, § 23 σελ. 162-163.

⁸ Εκ του άρθρου 954 § 4 εδάφ. α' ΚΠολΔικ.

πλήττουσα την εγκυρότητα της κατασχετήριας έκθεσης είναι απαράδεκτη, ως εκπρόθεσμη⁹, επειδή έπρεπε ν' ασκηθεί μέχρι την έναρξη του πλειστηριασμού¹⁰.

IV. ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

(α) Εκπρόθεσμος και συνεπώς απαράδεκτος ο λόγος αυτός.

Ο πρόσθετος λόγος που προβάλλει η αντίδικος με το παρόν δικόγραφο είναι εκπρόθεσμος, σύμφωνα με τους εξής νόμιμους και βάσιμους λόγους:

Νέοι (πρόσθετοι λόγοι) ανακοπής, κατά της ίδιας διαδικαστικής πράξεως της εκτελέσεως που προσβλήθηκε με ανακοπή, δεν επιτρέπεται να ασκηθούν με νέα ανακοπή, αλλά πρέπει να προβληθούν με δικόγραφο πρόσθετων λόγων, κατατιθέμενο στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο έχει ασκηθεί η ανακοπή και κοινοποιούμενο στον καθ' ου η ανακοπή (άρθρο 585 § 2 εδ. β'). Προκειμένου δε οι νέοι αυτοί λόγοι να μην απορριφθούν ως εκπρόθεσμος, πρέπει να ασκηθούν μέσα στις προθεσμίες τις οριζόμενες στο άρθρο 934 ΚΠολΔ. Σύμφωνα δε με το άρθρο 934 § 1β ΚΠολΔ : *«Ανακοπή σύμφωνα με το άρθρο 933 είναι απαράδεκτη:γ) αν αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης, μέσα σε έξι μήνες αφότου η πράξη αυτή ενεργηθεί, και αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, μέσα σε τριάντα ημέρες από την ημέρα του πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού αν πρόκειται για κινητά, και ενενήντα ημέρες αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, αν πρόκειται για ακίνητα»*.

Οι θεσπιζόμενες με το άρθρο 934 § 1 στοιχ. α', β', και γ' ΚΠολΔ προθεσμίες είναι δικονομικές, εξετάζονται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο και η πάροδός τους συνεπάγεται έκπτωση από το δικαίωμα προσβολής των πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως. **Στις προθεσμίες αυτές υπόκεινται και οι λόγοι ανακοπής που ασκούνται με δικόγραφο**

⁹ Η εκπρόθεσμη άσκηση διαδικαστικής πράξης επιφέρει έκπτωση του διαδίκου από το δικονομικό δικαίωμα προς άσκησή της (άρθρο 151 ΚΠολΔικ) και συνεπώς τίκτει απαράδεκτο αυτής (ΑΠ 1258/1997 Ελλ.-Δνη 1998/829), αυτεπαγγέλτως ερευνώμενο (ΕφΑθ 6973/1974 Αρμ. 1975/713).

¹⁰ Άρθρο 934 § 1β' ΚΠολΔικ (Φαλτσιή, Δίκαιο αναγκαστικής εκτέλεσης, Ειδικό μέρος, § 59 Νο 42 σελ. 406, όπου και παραπομπές, στις υποσημ. Νο 124 και 125).

πρόσθετων λόγων, εφόσον αναφέρονται σε αταξίες και ελλείψεις της ίδιας πράξεως εκτελέσεως¹¹.

Εν προκειμένω, ο υπό κρίση πρόσθετος λόγος κατατέθηκε στην γραμματεία του δικαστηρίου σας, στις 22-4-2005 και μου επιδόθηκε την ίδια ημέρα¹², δηλαδή μετά την πάροδο της ως άνω 90ήμερης προθεσμίας του άρθρου 934 § 1γ' ΚΠολΔικ από την μεταγραφή της περίληψης της ανωτέρω κατακυρωτικής εκθέσεως (.....). Κατά συνέπεια, ο πρόσθετος λόγος της ανακοπής της αντιδίκου είναι απαράδεκτος ως εκπρόθεσμος.

Οι ισχυρισμοί της αντιδίκου.

Υποστηρίζει η ανακόπτουσα ότι ο πλειστηριασμός είναι άκυρος, διότι – μετά τον θάνατο της επικαρπώτριας μητέρας της, ο οποίος έλαβε χώρα μετά την κατάσχεση και την εντεύθεν αυτοδίκαιη ένωση της ψιλής κυριότητας με την επικαρπία - εκπλειστηριάσθηκε τελικώς και δικαίωμα το οποίο δεν είχε κατασχεθεί και συγκεκριμένως η επικαρπία αυτή της μητέρας της.

Ο ισχυρισμός αυτός δεν είναι νόμιμος, σύμφωνα με όσα συναφή έχουν ήδη εκτεθεί ανωτέρω και ειδικότερα για τους ακόλουθους λόγους :

Η (με τον θάνατο του επικαρπωτή επερχόμενη) απόσβεση της επικαρπίας, που έχει ως αφετηρία την κατάσχεση της ψιλής κυριότητας, **έχει ως αναγκαίο έννομο αποτέλεσμα το ότι η αρχική κατάσχεση της ψιλής κυριότητας επί ακινήτου να επεκτείνεται ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΩΣ και στην επικαρπία επ' αυτού**, αφού η κυριότητα ανακτά, με την επιστροφή, την φυσική τελειότητα αυτής, η οποία επέρχεται με την απορρόφηση των εξουσιών και χρησιμοτήτων του πράγματος, που περιείχε η επικαρπία. **Πρόκειται λοιπόν για αυτοδίκαιη επέκταση της κατάσχεσης επί της επικαρπίας, λόγω του ότι αυτή δεν έχει πλέον αυθυπαρξία¹³.** Υπέρ της αυτοδίκαιης αυτής επέκτασης συνηγορεί και η του άρθρου 992 § 3 διάταξη, η οποία επεκτείνει την κατάσχεση

¹¹ ΑΠ 1774/2001 Ελλ.-Δνη 43/1384. ΑΠ 1621/2000 Ελλ.-Δνη 2001/696. ΑΠ 1037/1996 Ελλ.-Δνη 1998/1299. ΑΠ 1175/1994 ΕΕΝ 1995/685. ΑΠ 40/1993, αδημ. Νικολόπουλος, Αναγκαστική Εκτέλεση, έκδ. 2002, Κεφ. ΣΤ' Ι Γ, σελ. 109. Ο ίδιος, Δ. 1993/1007.

¹² Βλ. την οικεία σημείωση του δικαστικού επιμελητή Δημ. Καρακώστα στο περιθώριο της πρώτης σελίδας του εγγράφου των προσθέτων λόγων.

¹³ **Ad hoc** : Μπρίνιας, όπ. παρ., § 498^α. Βαθρακοκοίλης, όπ. παρ., κάτω από το άρθρο 992, § 23 σελ. 162-163.

ακινήτου στα συστατικά του, κι αν αυτά δεν μνημονεύτηκαν στην κατασχετήρια έκθεση¹⁴. Συνεπώς, επέρχεται αυτοδίκαιη επέκταση της κατασχέσεως και στην επικαρπία. Από δε την παραδοχή αυτήν συνέπεται αναγκαίως και ότι εν προκειμένω δεν υφίσταται περίπτωση εκπλειστηριάσεως δικαιώματος πλέον του κατασχεθέντος.

¹⁴ Μπρίνιανς, ανωτ. § 498α.